

Warszawa, 13.08.2015 r.

SPRAWA ALEKSANDRA ORŁOWA

Od ponad 15 lat na Ukrainie trwa bezprawne ściganie karne 60-letniego obywatela Polski, członka Związku Dziennikarzy Ukrainy, obrońcy praw człowieka i ojca trojga dzieci, w tym dwojga małoletnich, Aleksandra Orłowa. W ciągu ostatnich 4 lat, mimo fatalnego stanu zdrowia i zaawansowanego wieku, przetrzymywany jest on w areszcie śledczym w Odessie. Orłow oczekuje na wyrok sądu: w toku postępowania odbyło się już niemal 100 rozpraw sądowych i wszystko wskazuje na to, że jest ono celowo przeciągane. Faktycznym powodem prześladowania Aleksandra Orłowa jest jego aktywna działalność dziennikarska i społeczna - m. in. na polu walki z korupcją.

Sprawa karna przeciwko Aleksandrowi Orłowowi składa się z dwóch epizodów. Pierwszy sięga 2000 roku i jest związany z zarzutem nielegalnego posiadania narkotyków. Zgodnie z drugim epizodem, Orłow oskarżany jest o współudział w zabójstwie. Oba zarzuty są wątpliwe i nie opierają się na przekonujących dowodach, a sztucznie przedłużanemu procesowi sądowemu towarzyszy szereg naruszeń.

1. ZARZUT NIELEGALNEGO POSIADANIA NARKOTYKÓW

W dniu 13.04.2000 r. Aleksander Orłow został zatrzymany przez milicję w Odessie z powodu podejrzenia o posiadanie narkotyków. Podczas zatrzymania nie został sporządzony protokół zatrzymania ani protokół przeszukania, a po pewnym czasie w kieszeni Orłowa „znaleziono” heroinę¹, co spowodowało wszczęcie przeciwko niemu postępowania karnego. W dniu 19.04.2000 r. Orłow został zwolniony z aresztu. Podczas dalszego postępowania karnego pozostawał na wolności, otrzymawszy dozór policyjny. W dniu 01.09.2000 r., po zakończeniu wstępnego dochodzenia, sprawa została przekazana do Okręgowego Sądu Rejonowego m. Odessy. W dniu **31.01.2003 r. Aleksander Orłow został uniewinniony przez sąd z braku dowodów winy popełnienia przestępstwa.**

W dniu 22.04.2003 r. Sąd Apelacyjny obwodu odeskiego uchylił wyrok sądu pierwszej instancji z powodu naruszeń proceduralnych i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W dniu 13.04.2006 r. Primorski Sąd Rejonowy m. Odessy uznał Orłowa za winnego wszystkich zarzucanych mu czynów i skazał go na karę pozbawienia wolności na okres 1 roku oraz uwolnił go od odbywania kary z powodu upływu terminu przedawnienia odpowiedzialności karnej. Natomiast w dniu 20.06.2006 r. Sąd Apelacyjny unieważnił tę decyzję i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W dniu 12.06.2007 r. Primorski Sąd Rejonowy m. Odessy umorzył sprawę karną przeciwko Aleksandrowi Orłowowi w związku z upływem terminu przedawnienia odpowiedzialności karnej. Jednak w dniu 18.09.2007 r. Sąd Apelacyjny po raz trzeci uchylił orzeczenie sądowe i przekazał sprawę celem jej ponownego rozpatrzenia.

W dniu 15.12.2011 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka zakończył rozpatrywanie sprawy „Orłow przeciwko Ukrainie”. Europejski Trybunał Praw Człowieka uznał, że w sprawie Orłowa czas trwania postępowania był zbyt długi i nie spełniał wymogów „rozsądnego terminu”, co stanowi naruszenie ust.

¹ <http://maidan.org.ua/static/mai/1008008714.html>

1, art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Poza tym Europejski Trybunał Praw Człowieka orzekł, że należy zapłacić Orłowskiemu 3000 euro odszkodowania za straty moralne².

Mimo orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, sprawa przeciwko Aleksandrowi Orłowskiemu, oskarżonemu o nielegalne posiadanie narkotyków, nie została umorzona.

2. ZARZUT O ZLECENIE I WSPÓŁDZIAŁ W MORDERSTWIE. PRZECIĄGANIE POSTĘPOWANIA SĄDOWEGO

W dniu 11.09.2007 r. w Odessie został zamordowany inspektor Inspekcji Transportu Samochodowego Sergiusz Mrochko. Sprawców zbrodni odnaleziono dopiero po 4 latach. Okazało się, że są to Aleksander Arutynov i Boris Veretskiy - członkowie gangu przestępczego Georgiya Stoyanova (zmarł w 2010 roku). Zatrzymani oświadczyli, że zleceniodawcą morderstwa jest Stoyanov. Zgodnie z wersją śledztwa i pierwszymi zeznaniami oskarżonych, to Aleksander Orłow miał poprosić Stoyanova o zamordowanie Mrochki. Na rozprawie w dniu 24.06.2015 r. Veretskiy zmienił jednak zeznania – przekonuje, że nie wykonywali zamówienia Orłowa, lecz wyłącznie rozkazy samego Stoyanova, który zlecił im „nastraszenie” Sergeya Mrochko³.

Sam Orłow kategorycznie zaprzecza współdziałaniu w zabójstwie. Powody wszczęcia postępowania karnego przeciwko niemu wyjaśnia w następujący sposób: *„Zawarłszy zмовę przestępczą, Vasylii Kalishchuk, Shalit oraz inni funkcjonariusze Departamentu do Spraw Zwalczania Przestępczości Zorganizowanej Głównego Departamentu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Ukrainy (UBOZ) w Obwodzie Odeskim zrobili ze mnie organizatora morderstwa popełnionego w 2007 roku, kiedy pracowałem na stanowisku zastępcy dyrektora Centralnego Dworca Autobusowego Odessy. Innymi słowy, tylko dlatego, że byłem zatrudniony na tym stanowisku, a oni mieli dużo beznadziejnych pod względem rozstrzygnięcia spraw karnych [Orłow ma na myśli liczne sprawy karne dotyczące nieprawidłowości i praktyk korupcyjnych z przeszłości prowadzone przez ww. oficerów UBOZ, których najprawdopodobniej nie potrafili oni bądź nie chcieli wyjaśnić w oparciu o stan faktyczny], postanowili rzucić tę sprawę na mnie [przypisując mu tym samym niepopelnione przez niego przestępstwo]. To była zemsta”*. Należy także zauważyć, że Kalishchuk miał osobisty motyw do zemsty na Orłowie – był winien dziennikarzowi sporą kwotę pieniędzy⁴.

Według Orłowa, V.G. Kalishchuk i A.V. Shalit ściśle współdziałają z grupą przestępczą „Stoyana”. W czasie jednej z rozpraw Shalit miał nagrywać na telefon komórkowy twarz adwokata Orłowa, aby nagranie przekazać bandytom, którzy go zastraszali. Rodzinę dotykały groźby, śledzenie i próby szantażu. Według jego relacji, podczas jednego z konwojów, podpułkownik Shalit straszył go, że na jego polecenie będą się nad nim znęcać współwięźniowie, nad którymi sprawuje kontrolę.

Aleksander Orłow, Aleksander Arutynov i Borys Veretskiy zostali zatrzymani we wrześniu 2011 roku.

Po zatrzymaniu, w stosunku do Aleksandra Orłowa stosowano **tortury, a także wywierano presję psychiczną na jego krewnych**. W dniu 15.09.2011 r. w trakcie przesłuchania, Orłowa brutalnie pobił major UBOZ Schelkonogov w obecności śledczej Guzunovej, adwokata i tłumaczki – uszkodzono mu kręgi szyjne. Bez udzielenia mu pomocy odwieziono go prywatnym samochodem do aresztu izolacyjnego, gdzie z powodu obrażeń personel nie chciał go przyjąć – ostatecznie został przyjęty po telefonie z UBOZ.

---

² http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/974_921

³ <https://www.youtube.com/watch?v=Mt50-q2VMzs>

⁴ http://od-news.com/index.php?option=com_content&task=view&id=27355&Itemid=6

Adwokat poinformował Orłowa, że śledczy żądają 500 tys. dolarów za załatwienie sprawy – jako Polak, który był w USA, został uznany za bogatego człowieka, który może się wykupić. W rzeczywistości zadłużony Orłow nie miał pieniędzy.

Podczas brutalnych przeszukań u żony Orłowa, prowadzonych przez Shalita, funkcjonariusze domagali się złota, biżuterii i pieniędzy. Małe córki Orłowa były świadkami agresywnego i wulgarnego zachowania wobec matki – podczas rewizji milicjanci krzyczyli m.in. „Z twoim mężem już koniec!”, „Szukaj sobie kochanka!”.

W dniu 28.04.2012 r. sprawa Orłowa została skierowana do rozpatrzenia przez sąd. Zgodnie z materiałami sprawy karnej Orłow oskarżony jest o zlecenie oraz popełnienie zabójstwa jako członek grupy zorganizowanej (art. 28, art. 115 Kodeksu Karnego Ukrainy), a także o nielegalne posiadanie środków odurzających (art. 229-6 Kodeksu Karnego Ukrainy).

Sprawę sztucznie przeciągano zarówno na etapie dochodzenia, jak i po skierowaniu jej do sądu. W ciągu 10 miesięcy ustalano, do którego sądu należy skierować sprawę do rozpatrzenia oraz skład kolegium sądowego. Dopiero w dniu 18.02.2013 r. w Primorskim Sądzie Rejonowym m. Odessy odbyła się pierwsza rozprawa sądowa w tej sprawie.

W dniu 19.08.2015 r. ma się odbyć już kolejne, setne (!) posiedzenie sądu. Ponad 20 razy rozprawy sądowe przenoszono z różnych powodów (brak obrońcy u Orłowa, niestawienie się świadków, nieobecność tłumacza, kilkakrotnie Orłow po prostu nie został doprowadzony do sali sądowej). Dopiero w dniu 21.04.2015 r. po raz pierwszy wysłuchano zeznania strony pokrzywdzonej - pani Rudenko (wdowy po Sergeyu Mrochko). Rudenko prosi sąd o zastosowanie najbardziej łagodnej kary wobec oskarżonych Arutynova i Veretskigo, gdyż zaczęli oni wypłacać jej “odszkodowanie pieniężne”. Jednocześnie Rudenko zwraca się do sądu z prośbą o zastosowanie najbardziej surowej kary w stosunku do Orłowa, ponieważ nie płaci on odszkodowania i nie chce przyznać się do winy⁵.

3. POGORSZENIE STANU ZDROWIA OSKARŻONEGO W WYNIKU DŁUGOTRWAŁEGO PRZETRZYMYWANIA W ARESZCIE

Natychmiast po zatrzymaniu, wobec Aleksandra Orłowa zastosowano najbardziej surowy środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Został umieszczony w Areszcie Śledczym nr 21 m. Odessy, w którym pozostaje do dziś. Zgodnie z relacją oskarżonego warunki przetrzymywania w Areszcie Śledczym nr 21 są fatalne. *„Naruszenie wszystkich rozsądnych terminów bezprawnego aresztowania, tortury, tortury, tortury w każdej chwili... W sądzie siedzę na podłodze, dokumenty i materiały sprawy leżą na ławce. Od sześciu do ośmiu godzin w karcerze piwnicznym sądu bez jedzenia, w dymie, bez wody!!! Bez okien, świeżego powietrza... Tak samo w celi aresztu śledczego – w dymie, w otoczeniu palaczy. Chociaż starają się palić do podajnika... to niewiele daje”* – odtwarza w pamięci sam Aleksander.

Warunki sanitarne w celi są fatalne – charakteryzuje ją brud, robactwo, przegniłe materace, zepsute prycze. W zakładzie na porządku dziennym są AIDS oraz gruźlica. Orłow jest praktycznie uzależniony od paczek żywnościowych przywożonych przez żonę – posiłki w areszcie nie nadają się do spożycia. Nie otrzymuje nabiału ani mięsa, wyłącznie kaszę oraz stęchłe buraki, ogórki, pomidory. Konsekwentnie odmawia płacenia łapówek, dzięki którym inni więźniowie uzyskują pozwolenie na dostarczanie pełnowartościowego pożywienia z za krat.

Urągające wszelkim standardom warunki przetrzymywania w areszcie śledczym, wymuszanie biciem zeznań i wyjaśnień dotyczących zbrodni, której nie popełnił, jak również podeszły wiek (60 lat) – to

---

⁵ http://od-news.com/index.php?option=com_content&task=view&id=44547&Itemid=1

---

wszystko spowodowało istotne pogorszenie zdrowia Aleksandra Orłowa. Orzeczenie ekspertyzy sądowo-lekarskiej nr 44 z dnia 05.03.2015 r. jest dowodem tego faktu. Odnotowano w nim, że w czasie badania lekarskiego Aleksandra Orłowa przez komisję ekspertów medycznych stwierdzono, że ma następujące schorzenia: chorobę niedokrwienną serca; miażdżycową sklerozę serca; nadciśnienie 2 stopnia; niewydolność serca; wrzód dwunastnicy, w stadium remisji; przewlekłe zapalenie pęcherzyka żółciowego; przewlekłe zapalenie trzustki, osteochondrozę i inne choroby. Podczas pobytu na oddziale zabiegowym w związku z operacją pod koniec lipca 2015 r. Orłowa stale pilnowało trzech uzbrojonych strażników (jeden stale przykuty do niego kajdankami), a na noc był przykuwany do łóżka.

Warto zauważyć, że podczas licznych sesji sądowych Aleksander Orłow już 7 razy składał do sądu wnioski o zmianę środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania na lżejszy, powołując się na zły stan zdrowia. Ani jeden raz ten wniosek nie został wzięty pod uwagę przez sędziów Primorskiego Sądu Rejonowego m. Odessy (w czasie trwania procesu sądowego zmieniono 5 kolegiów sądowych), którzy uważali, że stan zdrowia Aleksandra jest dobry (choć zdarzały się incydenty utraty przez niego przytomności podczas rozpraw sądowych).

4. DZIAŁALNOŚĆ DZIENNIKARSKA I SPOŁECZNA ALEKSANDRA ORŁOWA

Ściganie karne Orłowa wydaje się być związane z jego działalnością dziennikarską i społeczną.

W 1998 r. na prośbę przyjaciół Aleksander Orłow wyjechał z Polski (gdzie mieszkał przez wiele lat i uzyskał polskie obywatelstwo) do Odessy, aby pomóc w założeniu organizacji obrony praw człowieka „Rutenia-Mir”. Został w tym okresie redaktorem naczelnym portalu internetowego „Nabat”⁶, który stał się poczytnym medium obnażającym nadużycia władzy. Orłow opisywał m.in. sprawę zaginięcia dziennikarza Georgiy’a Gongadze, która – po ujawnieniu jego śmierci na zlecenie otoczenia prezydenta Kuczmy – stała się międzynarodowym skandalem obciążającym ówczesne ukraińskie władze. Demaskował liczne oszustwa przy przetargach i praktyki eksportu broni z Ukrainy do objętych embargiem Liberii i Sierra Leone. Opisywał sprawę przestępczego schematu bankructwa Państwowej Kompanii Żeglugi Morskiej w Odessie, nieprawidłowości przy przekazaniu w ajencję portu naftowego w Odessie, korupcję w MSZ i prokuraturze obwodu odeskiego, a także praktyki współpracy funkcjonariuszy milicji z międzynarodowymi grupami przestępczymi i udział milicjantów w zabójstwach na zlecenie⁷. W 2003 r. opisywał kłopotliwe szczegóły życiorysu ówczesnego nowego premiera Viktora Yanukovycha i historię „klanu donieckiego”. Jego artykuły ukazywały się m.in. w serwisach „Ukraina Kryminalnaya”, „Maidan”, „Svoboda”.

Według relacji Orłowa, w czasie gdy pracował jako dziennikarz, śledziła go Służba Bezpieczeństwa Ukrainy (SBU), a władze traktowały go jako *persona non grata*: na 2 lata dostał zakaz wjazdu na teren Ukrainy.

Ponadto, Aleksander Orłow opisywał czyny przestępcze lidera organizacji gangsterskiej Aleksandra Argenta (pseudonim „Anioł”) i jego współpracę z organami ścigania Odessy⁸. Całokształt prac dziennikarskich Orłowa obejmuje również artykuły-dochodzenia dotyczące mera Odessy Gennadiusza Truchanowa, jak również Deputowanego Ludowego Ukrainy (członka parlamentu) Sergeya Kivalova, który jest w dalszym ciągu bardzo wpływową postacią w Odessie i w powszechnej opinii należy do jednych z symboli korupcji w tym kraju⁹ (Kivalov jest obecnie Przewodniczącym Komisji Sprawiedliwości Rady Najwyższej; Kivalov jest także reprezentantem Ukrainy w Komisji Weneckiej, opiniującej

---

⁶ <http://www.gazetanabat.narod.ru/>

⁷ <https://onedrive.live.com/view.aspx?resid=D388935E206E38E0!316&app=Word&authkey=!AJRoQjsONliwIN0>

⁸ https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1616854788586475&id=100007859081599

⁹ <http://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/byly-wspolpracownik-janukowycza-zbudowal-palac-w-odessie,539390.html>

---

planowane reformy konstytucyjne w Ukrainie; jako Przewodniczący Centralnej Komisji Wyborczej odpowiedzialny za masowe fałszowanie wyników wyborów prezydenckich w 2004 r., które bezpośrednio doprowadziło do wybuchu Pomarańczowej Rewolucji; ponadto Kivalov pełni funkcję rektora Odeskiej Akademii Prawniczej).

W areszcie Orłowa stara się pomagać innym zatrzymanym – pisze w ich imieniu pisma, zażalenia, opisuje przypadki łamania praw osadzonych. Z tego powodu często stosuje się wobec niego rewizje, podczas których personel konfiskuje jego notatki.

5. WSPARCIE MEDIÓW I SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

W lutym 2012 roku szereg dziennikarzy i działaczy społecznych podpisało i wysłało do byłego prezydenta Viktora Janukowicza list zbiorowy z prośbą o pomoc w sprawie zwolnienia bezprawnie przetrzymywanego w areszcie Aleksandra Orłowa¹⁰.

Dotychczasowe interwencje władz polskich i ukraińskich w sprawie Orłowa nie przyniosły zadowalających rezultatów. Widoczne były braki w ustaleniu podstawowych informacji: np. faktu, że Orłow jest wyłącznie obywatelem polskim (nigdy nie miał obywatelstwa ukraińskiego). Rodzina nie jest w stanie samodzielnie opłacić adwokata – obrońca z urzędu obecny był tylko podczas rozpraw; nie było żadnych możliwości uzgadniania z nim strategii obrony. Z powodu trudności finansowych córka Orłowa została przeniesiona ze szkoły polskiej do ukraińskiej.

Ukraińska Pełnomocnik Rady Najwyższej ds. Praw Człowieka (ombudsman) Valeria Łutkovska zapowiadała podjęcie działań w celu umożliwienia Orłowowi odpowiadania z wolnej stopy, jednak nie zostało to zrealizowane. Biuro polskiego Rzecznika Praw Obywatelskich interweniowało u ukraińskiego ombudsmana, powołując się na przewlekłość postępowania. W lipcu 2015 r. biuro RPO wystąpiło do Konsula RP w Odessie z prośbą o aktualizację stanu prawnego i faktycznego sprawy Orłowa.

Orłow przebywając w areszcie stara się utrzymywać kontakt z dziennikarzami i za ich pośrednictwem opisywać warunki, w jakich przebywa: publikacje ukazywały się m.in. w serwisie www.k-z.com.ua i Odessa Daily. Dziennikarka Irina Gołoborodko, która opisywała przypadki łamania prawa w sprawie Orłowa, otrzymywała anonimowe groźby i telefony.

W ostatnich tygodniach sprawę Aleksandra Orłowa uważnie śledzą posłowie na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej: Andrzej Lewandowski, Adam Rybakowicz, Tadeusz Woźniak i Maria Zuba zwrócili się do gubernatora obwodu odeskiego Micheila Saakaszwilego z prośbą o interwencję w celu wstrzymania bezprawnych czynności oficerów dochodzeniowo-śledczych i sędziów w sprawie Orłowa. Z inicjatywy Hanny Machińskiej, Dyrektora Biura Rady Europy w Warszawie i Fundacji Otwarty Dialog parlamentarzystki Małgorzata Gosiewska (PiS) i Marcin Świącicki (PO) udają się 19.08.2015 r. z oficjalną misją Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do Odessy, która ma sprawdzić warunki przetrzymywania Aleksandra Orłowa w areszcie.

Historia ścigania karnego Aleksandra Orłowa przez prokuraturę jest jaskrawym przykładem samowoli, korupcji i upolitycznienia ukraińskiego systemu organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości. W przypadku braku niezbitych dowodów winy oskarżonego celowo przeciąga się postępowanie sądowe. Przez cały ten czas, Aleksander Orłow, mimo zaawansowanego wieku i ciężkiego stanu zdrowia, przetrzymywany jest w areszcie.

---

¹⁰ <http://www.048.ua/article/122670>

Fundacja Otwarty Dialog domaga się natychmiastowej zmiany środka zapobiegawczego dla Aleksandra Orłowa z przetrzymywania w areszcie na dozór policyjny, gdyż istnieją do tego uzasadnione przesłanki prawne (art. 150 oraz art. 274 Kodeksu Postępowania Karnego Ukrainy¹¹) – ciężki stan zdrowia (potwierdzony przez opinię ekspertyzy sądowo-lekarskiej) oraz podeszły wiek oskarżonego.

Zgodnie z Orzeczeniem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (sprawa „Orłow przeciwko Ukrainie”), Aleksander Orłow musi być oczyszczony z zarzutu nielegalnego posiadania narkotyków.

Uważamy również, że postępowanie sądowe w sprawie Aleksandra Orłowa jest sztucznie przeciągane i należy je przyspieszyć.

Fundacja Otwarty Dialog wzywa społeczność ukraińską i międzynarodową do pilnego obserwowania sprawy Aleksandra Orłowa oraz żądania od właściwych władz Ukrainy jego natychmiastowego uwolnienia i zakończenia ścigania karnego.

Wszystkich chętnych do poparcia naszych apeli i wsparcia na rzecz Aleksandra Orłowa prosimy o zwracanie się do następujących instytucji:

Kontakt w Ukrainie:

- Primorski Sąd Rejonowy m. Odessy - 65029, Odessa, ul. Bałkiwska 33, tel.: +38 048 784 71 36, e-mail: inbox@pm.od.court.gov.ua;
- Prokurator m. Odessa Gyunduz Mamedov - 65026, Odessa, ul. Lanzheronivska, 24, tel.: +38 048 731-90-00
- Naczelnik GD MSW (ГМВС -milicja) Ukrainy w obwodzie odeskim Giorgi Lortkipanidze - 65014, Odessa, ul. Yevreyska 14, tel.: +38 048 779 40 25;
- P.o. naczelnika zarządu do walki z przestępczością zorganizowaną GD MSW (ГМВС) Ukrainy w obwodzie odeskim Mykola Chernov - 65011, Odessa, ul. Osipova 23, tel.: +38 048 722 42 95
- Naczelnik Aresztu Śledczego Nr21 Leonid Nanarov - 65059, Odessa, ul. Lyustdorfska doroga 11, tel.: +38 048 765 73 93
- Pełnomocnik Rady Najwyższej Ukrainy ds. Praw Człowieka Valeria Lutkovska - 01.008, Kijów, ul. Instytucka 21/8, tel.: 38. 044 253 75 89, e-mail: hotline@ombudsman.gov.ua;
- Przewodniczący Odeskiej Obwodowej Administracji Państwowej Mikheil Saakashvili - 65032, Odessa, Prospekt Szewczenki 4, tel.: +38 048 718-95-82, e-mail: genotdel@odessa.gov.ua

Kontakty międzynarodowe:

- Sekretarz Generalny Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy Wojciech Sawicki - e-mail: wojciech.sawicki@coe.int
- Wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego Ryszard Czarnecki - Rue Wiertz 60, 1047 Bruksela, Belgia, tel.: +32 2 28 45441, email: ryszard.czarnecki@europarl.europa.eu
- Wiceprzewodniczący polskiej Delegacji Europejskiej Partii Ludowej Andrzej Grzyb - Koordynator Grupy Europejskiej Partii Ludowej w Podkomisji Praw Człowieka PE - Rue Wiertz 60, 1047 Bruksela, Belgia, tel.: +32 2 28 45185, email: andrzej.grzyb@europarl.europa.eu
- Przewodnicząca Podkomisji Bezpieczeństwa i Obrony PE Anna Fotyga - Rue Wiertz 60, 1047 Bruksela, Belgia, tel.: +32 2 28 45356, email: anna.fotyga@europarl.europa.eu
- Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa Federica Mogherini - 1049 Bruksela, Rue de la Loi / Wetstraat 200, tel.: +32 2 584 11 11; +32 (0) 2 295 71 69;

---

¹¹ Zgodnie z nowym Kodeksem Postępowania Karnego Ukrainy z 2012 roku, wszystkie sprawy, które zostały skierowane do sądu przed dniem wejścia w życie nowego kodeksu postępowania karnego (tj. do listopada 2012 r.) należy rozpatrywać zgodnie z KPK Ukrainy z 1960 r. Sprawa Orłowa została skierowana do sądu w kwietniu 2012 roku, czyli przed wejściem w życie nowego kodeksu.

-
- Przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Parlamentu Europejskiego Elmar Brok – Rue Wiertz 60, 1047 Bruksela, Belgia, tel.: +32 2 28 49013 (Bruksela), +33 76 902 3881 (Strasburg);
  - Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka Zeid Ra'ad Al-Hussein – Palais des Nations; CH-1211 Genewa 10, Szwajcaria, tel.: +41 22 917 9220;
  - Przewodniczący Komisji Europejskiej Jean-Claude Juncker - 1049 Bruksela, Belgia, Rue de la Loi / Wetstraat 200, e-mail: president.juncker@ec.europa.eu.

W celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji, prosimy o kontakt:

Jedrzej Czerep – jedrzej.czerep@odfoundation.eu

Lyudmyla Kozlovska - lyudmylakozlovska@odfoundation.eu